Výsledok skríningového testovania v Žiline predstavuje 0,37 % pozitivity str. 3

Na testovaní sa zúčastnilo celkom 28 897 ľudí, ktorí sa mohli otestovať na 50 odberných miestach. U 108 z nich bol zaznamenaný pozitívny výsledok antigénového testu, čo predstavuje percentuálnu mieru pozitivity 0,37 %.

Portál Odkaz pre starostu funguje v Žiline už dva roky str. 4

Žilinčania majú už dva roky možnosť nahlasovať nedostatky vo verejnom priestore či podnety na zlepšenia v rôznych oblastiach prostredníctvom aplikácie Odkaz pre starostu.

Začína sa prvé elektronické sčítanie obyvateľstva str. 8

15. februára sa spustí jeden z najväčších projektov Štatistického úradu Slovenskej republiky. Sčítanie obyvateľstva tento raz ľudia v našej krajine po prvýkrát zakúsia v elektronickej podobe.

RADNIČNÉ NOVINY
MESTA ŽILINA

Číslo 2 | Ročník 3 | FEBRUÁR 2021 Mesačník | ZADARMO do každej schránky | www.zilina.sk Mesto Žilina | EV 5837/19 ISSN 1339-8830

Žilina vašimi očami

Do našej fotografickej súťaže ste nám poslali 97 krásnych záberov mesta. O víťazoch rozhodlo žrebovanie. Tu sú ich mená: Josef Nový, Mária Hornáčková a Marián Závacký. Ich fotografie nájdete vo vnútri novín.

pokračovanie článku na str. č. 14 – 15

AKTUÁLNA TÉMA

Budeme mať vlastnú priemyselnú kompostáreň

Ministerstvo životného prostredia schválilo žiadosť mesta o nenávratný finančný príspevok pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, t. j. zeleného odpadu zo záhrad a kuchynského bioodpadu vyprodukovaného v našom meste. Projekt bol podporený v rámci výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia. Celková výška oprávnených výdavkov projektu je 2 099 334 eur. Mesto preň získalo nenávratný peňažný príspevok v sume 1 994 367,30 eura.

Autor: MB

Zvýšime mieru zhodnocovania biologického odpadu

Predmetom projektu je vybudovanie nového zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu formou aeróbnej fermentácie pre bioodpad produkovaný na území mesta Žilina. Súčasťou projektu je aj zabezpečenie nevyhnutne potrebných zariadení pre jeho prevádzku, rovnako i nákup zberovej techniky a nádob na zber kuchynského odpadu. **Kapacita novovybudovaného zariadenia v rámci projektu bude 3 000 ton ročne a množstvo recyklovaného kuchynského bioodpadu dosiahne 2 500 ton za rok.**

Kde bude kompostáreň?

Kompostáreň bude umiestnená v katastrálnom území Dolný Hričov. Pôjde o manipulačnú a dozrievaciu plochu, ktorú bude mať mesto v dlhodobom prenájme.

Prínos projektu

Realizácia projektu výrazne zníži množstvo biologicky rozložiteľného odpadu na skládke. Mať vlastnú kompostáreň je z pohľadu ekológie pre mesto prestíž a výrazná pridaná hodnota. Mesto Žilina to vníma ako veľký úspech. Nie je veľa miest na Slovensku, ktorým by sa na takýto projekt podarilo získať peniaze.

Zhodnocovať sa bude biologicky rozložiteľný odpad získaný:

- priamym zberom zeleného odpadu z údržby verejnej zelene,
- priamym zberom od občanov v určenom zbernom dvore počas celej sezóny,
- novozavedeným priamym zberom od občanov počas jesennej zvýšenej tvorby odpadu v záhradách do rozmiestnených kontajnerov (VOK) v určených harmonogramoch a miestach na území mesta,
- priamym zberom kuchynského bioodpadu.

Kedy začne kompostáreň fungovať?

Projekt je vo fáze podpisu zmluvy, hneď po ňom sa začína s realizáciou. Kompostáreň by mala byť spustená do prevádzky začiatkom roka 2022.

Kde sa bude kompost využívať?

Výsledný produkt zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu, tzv. priemyselný kompost, Žilina plánuje využiť viacerými spôsobmi. A to hlavne pri rekultivačných a ozeleňovacích prácach v rámci zelených plôch na území mesta, pri údržbe a starostlivosti o mestskú zeleň a v neposlednom rade pre školy, ktoré majú vlastné záhrady v rámci vzdelávacieho procesu.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou.

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Európska únia
Európske štrukturálne a investičné fondy

Fungovanie Mestského úradu v Žiline

Mestský úrad v Žiline ostáva pre verejnosť naďalej uzatvorený. Dôvodom na **obmedzenie** jeho činnosti sú preventívne opatrenia proti šíreniu nového koronavírusu spojené so zákazom vychádzania, **ktoré platia od začiatku nového roka do 7. februára. Od pondelka 1. februára budú na mestskom úrade prístupné len služby podateľne a pokladne.** Samospráva upozorňuje, aby občania osobnú návštevu úradu využívali uvážene a v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné ich požiadavku riešiť zaslaním zásielky alebo elektronickou komunikáciou.

Do budovy úradu budú mať prístup len občania s platným negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19, povinné sú rúška, dezinfekcia rúk a rozostupy. Služby podateľne a pokladne v sídle úradu na Námestí obetí komunizmu 1 budú dostupné **v úradných hodinách od 8.00 do 14.00 v pondelok, utorok, štvrtok, v piatok od 8.00 do 14.00 hod. a v predĺžených úradných hodinách od 8.00 do 16.00 hod. v stredu.** Počas sanitárnej prestávky na dezinfekciu každý deň od 11.30 do 12.00 hod. je úrad neprístupný pre verejnosť.

Pracoviská Ohlasovne pobytu Žilina (evidencie obyvateľov) a Matričného úradu v Žiline v Klientskom centre Ministerstva vnútra SR (v budove Europalace, Vysokoškolákov 33B) na žilinskom sídlisku Vlčince budú pre verejnosť k dispozícii v režime určenom ministerstvom či Okresným úradom v Žiline.

O opätovnom sprístupnení všetkých služieb bude mesto občanov informovať.

Milí čitatelia,

prajem Vám príjemné čítanie februárového vydania Radničných novín.

Aj napriek nepriaznivej situácii spojenej s pandémiou koronavírusu naďalej pracujeme na zlepšení životnej úrovne a rozvoji nášho mesta.

Horúcou témou je rekonštrukcia podchodu na železničnej stanici. Verím, že sa nám práce na podchode podaria zrealizovať do konca tohto roka a Žilina sa tak bude pýšiť po dlhých rokoch reprezentatívnou vstupnou bránou. Okrem toho začneme i s rekonštrukciou nájomných bytov v bytovom dome Lesník, aby bol plne k dispozícii pre užívanie svojim nájomníkom. V tejto oblasti verím, že sa dobrým smerom posunie i situácia s pokračovaním výstavby bytov na Ulici Daniela Dlabača.

V roku 2021 sa budeme venovať i realizácii urbanistickej súťaže Bulváru, ktorej hlavným cieľom je návrh prepojenia historicky najvýznamnejšieho pešieho ťahu spájajúceho centrum mesta a okolie. Mesto má v pláne rozšíriť i výsadbu stromov, úpravu niektorých chodníkov a ciest. V neposlednom rade v tomto roku dokončíme dlhodobý projekt výstavby kanalizácie Považský Chlmec II. etapa, ktorý obyvateľom v danej mestskej časti zlepší život.

Pre aktuálne dianie v meste odporúčam sledovať i jednotlivé zasadnutia mestského zastupiteľstva, ktoré nájdete online na webovej stránke mesta www.zilina.sk.

Peter Fiabáne
primátor

Výsledok skríningového testovania v Žiline predstavuje 0,37 % pozitivity

Žilina mala počas víkendu 23. a 24. januára 2021 plné ruky práce s organizáciou skríningového testovania na ochorenie COVID-19. Na testovaní sa zúčastnilo celkom 28 897 ľudí, ktorí sa mohli otestovať na 50 odberných miestach. U 108 z nich bol zaznamenaný pozitívny výsledok antigénového testu, čo predstavuje percentuálnu mieru pozitivity 0,37 %.

Autor: EL

Celkovo bolo v Žiline otvorených 50 odberných miest.

Aj na základe skúsenosti z minulého roka sa mesto veľmi poctivo pripravovalo na januárové plošné testovanie.

Práce na príprave skríningového testovania začali niekoľko dní predtým. Mesto Žilina spustilo na webovej stránke www.koronavirus.zilina.sk registráciu dobrovoľníkov, administratívnych pracovníkov a zdravotníkov, ktorých následne kontaktovali zamestnanci mestského úradu. Mesto následne zverejnilo na spomínanej webovej stránke zoznam odberných miest na území Žiliny v počte 50 a taktiež pre lepšiu orientáciu i mapu odberných miest.

V 28 lokalitách v rámci mesta bolo Žilinčanom k dispozícii celkom 50 odberných miest, pričom štyri z nich fungovali ako jednodňové. Počas testovania sa na samotnej organizácii na odberných miestach podieľalo viac ako 170 dobrovoľníkov a administratívnych pracovníkov, vyše 100 zdravotníkov a takmer 40 koordinátorov.

Novinkou celoplošného testovania v našom meste bola i online registrácia pre občanov na testovanie. Do pilotného projektu registrácie termínu testovania bolo zapojených 14 odberných miest v Žiline s možnosťou výberu času na odber v jednom z odberných miest. Možnosť prihlásiť sa vopred využilo 8 600 testovaných ľudí.

Priebeh januárového testovania odzrkadlil práve dôslednú prípravu. Odberné miesta, ako aj tímy fungovali bezproblémovo a ľudia na testy čakali málo alebo vôbec.

Všetky aktuality a opatrenia mesta Žilina v súvislosti s koronavírusom môžete sledovať na: www.koronavirus.zilina.sk.

POĎAKOVANIE

Mesto Žilina ďakuje za spoluprácu počas skríningového testovania Slovenskému červenému krížu, Policajnému zboru SR, Mestskej polícii Žilina, 5. pluku špeciálneho určenia v Žiline, Okresnému úradu Žilina, Považskému múzeu v Žiline, mestskej spoločnosti ŽILBYT, spoločnosti Reinoo, Poľskému veľvyslanectvu v SR, spoločnosti MVI Technology, spoločnosti OMV v Žiline, všetkým školám na území Žiliny, v ktorých sa organizovali odberné miesta a taktiež školským jedálňam, ktoré zabezpečili stravovanie pre naše odberné tímy.

VÝSLEDKY

- **V sobotu 23. januára 2021 sa prišlo otestovať 18 198 ľudí, z ktorých 60 bolo pozitívnych na ochorenie COVID-19 (0,329 %).**
- **V nedeľu 24. januára 2021 sa prišlo otestovať 10 699 ľudí, z ktorých 48 bolo pozitívnych na ochorenie COVID-19 (0,44 %).**

KRÁTKE SPRÁVY

Dátumy, ktoré by si Žilinčania mohli pamätať

14. február 2008

V tento deň bola pápežom Benediktom XVI. odčlenením od Nitrianskej diecézy vytvorená Žilinská diecéza alebo Žilinské biskupstvo ako samostatná diecéza rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku so sídlom v Žiline. Katedrálnym chrámom sa stal Farský chrám Najsvätejšej Trojice (Farský kostol). Za prvého diecézneho žilinského biskupa bol menovaný Mons. doc. ThDr. Tomáš Galis, PhD.

OZNAMY

Februárové zasadnutie **Mestského zastupiteľstva v Žiline bude 25. februára 2021**. Sledovať ho môžete na www.zilina.sk.

Distribúcia štartovacích balíčkov na triedenie kuchynského bioodpadu je dočasne pozastavená! **O nových termínoch vás budeme včas informovať.**

ZIMNÁ ÚDRŽBA

dispečersko-spravodajská služba

041 509 15 23

0903 626 500

Už dva roky komunikujeme s občanmi moderne

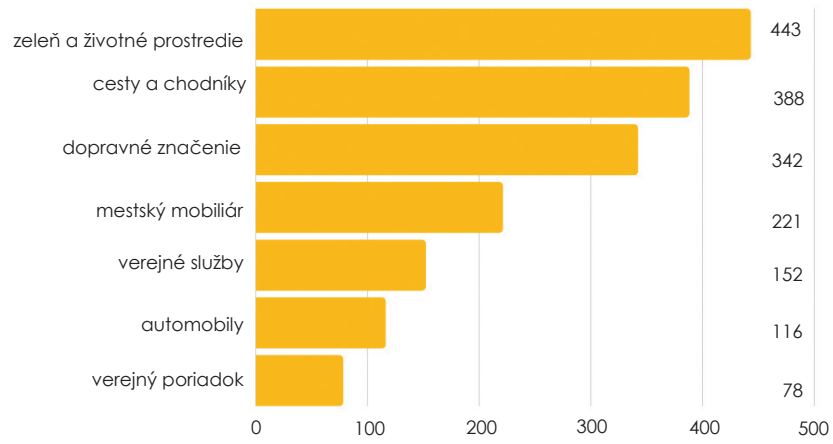
Už dva roky máte možnosť nahlasovať nedostatky vo verejnom priestore či podnety na zlepšenia v rôznych oblastiach prostredníctvom portálu Odkaz pre starostu. Aplikácia sa medzi obyvateľmi mesta uchytila, o čom svedčí aj počet prijatých podnetov za minulý rok, ktorých bolo viac ako 1 700.

Autor: AB

Nahlásené podnety sa týkali najmä oblasti zelene a životného prostredia či stavu komunikácií a chodníkov, ale aj dopravného značenia alebo mestského mobiliára (lavičky, malé smetné nádoby, cyklostojany a pod.).

V minulom roku bolo nahlásených 1 740 podnetov, pričom sa podarilo vyriešiť celkovo 498 podnetov. V riešení naďalej ostáva 1 132 podnetov, ktoré mesto eviduje a postupne pracuje na ich riešení. Nie vždy sa však dá nahlásený problém vyriešiť v priebehu pár dní či jedného týždňa. Často ide o špecifické prípady, ktoré si vyžadujú pri riešení spoluprácu viacerých organizácií či dodanie poškodených prvkov, čím sa predlžuje lehota riešenia. Istý čas trvá aj spracovanie a zmena statusu pri

Počet prijatých podnetov podľa oblastí

podnetoch. Tie môže vykonávať len administrátor portálu. Statusy sú aktualizované priebežne, zvyčajne jeden až dva dni od uverejnenia odpovede samosprávou.

Často evidujeme aj podnety, ktoré nespadajú do jej kompetencií. V takýchto prípadoch sú predmetné podnety presunuté na riešenie zodpovednej organizácii či úradu, ako napríklad Slovenskej správe ciest či Žilinskému samosprávnemu kraju.

Najviac podnetov pribudlo v minulom roku počas mesiacov jún, júl a december. Tento stav neovplyvnila ani mimoriadna situácia v súvislosti s ochorením COVID-19, ktorá so sebou priniesla viaceré protiepidemické opatrenia. Rovnako je tomu aj v tomto roku, pričom mesto Žilina v súčasnosti eviduje už viac ako 80 nahlásených podnetov (údaj k 1. 2. 2021). Samospráva naďalej aktívne pracuje na ich riešení, aby boli vybavené v čo najkratšom čase k spokojnosti občanov.

Vjazdy do pešej zóny a úľava na dani za parkovanie

Vzhľadom na predĺženie **zákazu vychádzania do 7. februára** nie je možné vydať obnovené povolenie na pracovisku klientskeho centra úradu. Obnovené povolenia na vjazd a zotrvanie vozidla v historickej časti mesta sú odosielané poštou. Tým žiadateľom, ktorým nebolo ešte doručené obnovené **povolenie na vjazd, sú vjazdy zabezpečené do 15. februára 2021 na základe povolenia z roku 2020.** Pre jednorazové vjazdy do pešej zóny kontaktujte v pracovných dňoch pracovisko úradu na tel. čísle: 041/70 63 117 alebo e-mailom: kc_podatelna@zilina.sk, alzbeta.hrudkova@zilina.sk. Mimo pracovných dní je k dispozícii operačné stredisko Mestskej polície v Žiline na tel. čísle: 041/56 21 166, pričom je potrebné nahlásiť požadovaný termín vjazdu a evidenčné číslo vozidla.

Pre osoby, ktoré žiadajú o úľavu na dani za trvale vyhradené parkovacie miesto, odporúčame vypísané a podpísané tlačivo zaslať na e-mail: kc_podatelna@zilina.sk, alzbeta.hrudkova@zilina.sk alebo poštou na adresu: Mestský úrad v Žiline, odbor správy verejného priestranstva a životného prostredia, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina. Tlačivo nájdete na internetovej stránke mesta v sekcii: Občan/Žiadosti a tlačivá/Odbor správy verejného priestranstva a životného prostredia/Žiadosť o úľavu na dani za užívanie trvale vyhradeného parkovacieho miesta pre osobu ŤZP.

Mesto zavádza manažérstvo kvality

Mesto Žilina uspelo vo výzve na zapojenie sa do národného projektu Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR s názvom Podpora implementácie modelu CAF v organizáciách verejnej správy. Cieľom výzvy, ktorá je určená pre úrady vyšších územných celkov, miest a obce, je poskytnutie podpory počas celého procesu implementácie modelu CAF. Celý proces bude zakončený získaním medzinárodne uznávaného titulu Efektívny používateľ modelu CAF pre mesto Žilina. Projekt je realizovaný prostredníctvom operačného programu Efektívna verejná správa a spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu.

Autor: VM

Po schválení žiadosti mesta a po podpise zmluvy o spolupráci bude samospráve pridelený školiteľ/konzultanti s cieľom vytvoriť na mestskom úrade systém komplexného manažérstva kvality. Obdobie realizácie projektu je naplánované na 14 mesiacov a má niekoľko fáz: príprava implementácie, proces samohodnotenia, proces zlepšovania, externá spätná väzba. Zámerom, ktorý bude pod gesciou Úradu pre normalizáciu, je vytvoriť Akčný plán zlepšovania organizácie. Mesto získa napokon certifikát CAF a službu – samohodnotiacu správu, ktorú vytvárajú vlastní zamestnanci. Platnosť certifikátu manažérstva kvality je obmedzená, žilinská samospráva si ho bude musieť každé dva roky obhájiť.

Spoločný systém hodnotenia kvality (The Common Assessment Framework – CAF) je nástrojom komplexného manažérstva kvality, inšpirovaný modelom výnimočnosti Európskej nadácie pre manažérstvo kvality (EFQM) a modelom nemeckej Akadémie Speyer. Model CAF vychádza z predpokladu, že organizácia dosahuje výnimočné výsledky vo výkonnosti, vo vzťahu k občanom/zákazníkom, zamestnancom a spoločnosti na základe vodcovstva, stratégie a plánovania, zamestnancov, partnerstiev a procesov. Poskytuje pohľad na organizáciu z rôznych uhlov a súčasne analyzuje výkonnosť organizácie.

Model CAF je poskytnutý organizáciám európskeho verejného sektora ako jednoduchý nástroj na aplikáciu techník manažérstva kvality, ktorého cieľom je zlepšovanie výkonnosti.

Podnikatelia, nezabudnite ohlásiť prerušenie vývozu odpadu

Všetky právnické osoby/podnikatelia, ktoré mali za rok 2020 prerušený vývoz odpadu a dodnes neposlali tlačivo Ohlásenie poplatkovej povinnosti za komunálny odpad a drobný stavebný odpad pre právnické osoby/podnikateľov v meste Žilina, majú povinnosť tak urobiť najneskôr do 14. februára.

Do tlačiva je nutné napísať aj časové obdobie prerušenia. Napríklad, ak ste uzavreli prevádzku 15. 3. a otvorili 1. 7. 2020, do tlačiva napíšte: prerušenie od 15. 3. 2020 do 30. 6. 2020. Povinnosť platí aj pre tých, čo pozastavenie vývozu nahlásili len e-mailom a následne po obnovení vývozu neposlali tlačivo alebo im prerušenie trvá aj v roku 2021 a nevedia určiť, dokedy. V tom prípade je potrebné v tlačive uviesť: prerušenie od – do 31. 12. 2020 a trvá.

Vypísané a podpísané tlačivo je potrebné zaslať na e-mail: alzbeta.kadlubcova@zilina.sk alebo poštou na adresu: Mestský úrad v Žiline, odbor správy verejného priestranstva a životného prostredia, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina. Tlačivo nájdete na internetovej stránke mesta v sekcii: Občan/Žiadosti a tlačivá/Odbor správy verejného priestranstva a životného prostredia/Ohlásenie poplatkovej povinnosti za komunálny odpad a drobný stavebný odpad pre právnické osoby.

Modernizácia školských jedální

Do troch školských jedální pri základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta pribudne v tomto roku nové vybavenie, ktoré pomôže zlepšiť a uľahčiť prácu zamestnancom týchto zariadení.

Autor: AB

Žilinská samospráva uspela počas minulého roka vo výzve vyhlásenej Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, zameranej na zlepšenie vybavenia školských jedální v základných a stredných školách, a získala tak podporu pre 3 podané projekty. Nové vybavenie v podobe umývačky riadu, profesionálneho robota či kombinovaného sporáka pribudne do školskej jedálne pri Základnej škole s materskou školou Školská, Gaštanová a do školskej jedálne pri Základnej škole Slovenských dobrovoľníkov v Budatíne.

Celková výška schválených dotácií z ministerstva predstavuje sumu 12 031 eur. Samospráva sa bude na dofinancovaní projektov podieľať sumou 646 eur.

Cieľom schválených projektov je postupne obnoviť vybavenie jednotlivých školských jedální tak, aby sa zlepšilo a inovovalo materiálno-technické zázemie a zároveň sa uľahčila náročná fyzická práca zamestnancov školských jedální.

Schválené projekty zamerané na zlepšenie vybavenia školských jedální

Zariadenie (školská jedáleň)	Materiálne vybavenie	Výška dotácie	
		Z prostriedkov MŠVVaŠ	Z prostriedkov mesta Žilina
ZŠ s MŠ Školská 49, Závodie	umývačka riadu, profesionálny kuchynský robot	5 000 eur	646 eur
ZŠ s MŠ Gaštanová 56, Solinky	kombinovaný sporák s elektrickou rúrou a plynovým horákom	3 786 eur	0 eur
ZŠ Slovenských dobrovoľníkov 7, Budatín	profesionálny kuchynský robot s príslušenstvom	3 245 eur	0 eur

Mestská krytá plaváreň sa pripravuje na novú sezónu

Rekonštrukčné práce na mestskej krytej plavárni nestopla ani korona. Naďalej sa pokračuje v plánovaných projektoch, ktoré skvalitnia štandard poskytovaných služieb pre návštevníkov.

Autor: AB

Aktuálne sa pokračuje v modernizácii hlavného vstupu, kde budú osadené nové karuselové dvere. Rekonštruuje sa vstupné schodisko a taktiež sa realizuje aj bezbariérový prístup pre zdravotne znevýhodnených občanov. Spustenie do prevádzky je naplánované po uvoľnení pandemických opatrení najneskôr od polovice februára. Dokončený je aj turniketový systém, ktorého súčasťou sú taktiež inteligentné šatne. Po znovuotvorení plavárne sa tak zabezpečí plynulejší pohyb návštevníkov.

V šatniach budú plavcom k dispozícii nové priestrannejšie skrinky uzamykateľné pomocou elektronického zámku na čipový náramok. Celková výška investícií do modernizácie zázemia a priestorov plavárne predstavuje sumu viac ako 270 000 eur, pričom tieto náklady sú hradené zo schválených dotácií samosprávy a vlastných finančných prostriedkov. Všetky rekonštrukcie a novinky sa zavádzajú v zmysle skvalitnenia poskytovaných služieb a modernizácie, resp. reakcie na aktuálne trendy a štandardy. Rovnako na túto stratégiu nadväzujú aj pripravované projekty, ktoré zohľadňujú využitie zelenej energie, podporu prvkov zelenej infraštruktúry či energetickú efektívnosť a zároveň zatraktívnia pobyt návštevníkov v areáli plavárne či letného kúpaliska. Aktuálne informácie z prostredia plavárne nájdete aj na webovej stránke: **www.plavarenzilina.sk.**

Na Európske hlavné mesto kultúry kandidujeme s partnerskými mestami ako „Žilina Beskydy 2026“

Kandidatúra na titul Európske hlavné mesto kultúry prináša nový prístup k medzinárodnej spolupráci s partnerskými mestami, ako aj možnosti posilniť značku Žiliny a žilinského regiónu na celoeurópskej úrovni. O titul Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) pre rok 2026 sa tak Žilina uchádza spolu s partnerskými mestami Bielsko-Biala v Poľsku a Frýdek-Místek v Českej republike pod názvom ŽILINA BESKYDY 2026. V rozhovore s členmi projektového tímu sa dozviete viac detailov o zámeroch kandidatúry a kľúčových príležitostiach pre rozvoj mesta.

Autor: tím EHMK 2026

Ako vznikol nápad spolukandidovať s mestami Bielsko-Biala a Frýdek-Místek?

Christian Potiron (CHP): V rámci kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) má každé mesto možnosť zahrnúť do pripravovaného programu aj okolitý región v rozlohe a rozsahu podľa vlastného uváženia. EHMK je veľký európsky projekt a jeho cieľom je osloviť cez aktuálne európske témy v oblasti kultúry a umenia čo najširšie publikum. V Žiline sme sa rozhodli kandidovať na titul EHMK s partnerskými mestami Bielsko-Biala a Frýdek-Místek, a to z viacerých kľúčových dôvodov.

Poloha Žiliny v blízkosti hraníc dvoch ďalších krajín so sebou prináša jedinečný kultúrny, ekonomický a inovačný potenciál a otvorenie sa medzinárodnej spolupráci tak predstavuje opodstatnený a dostupný spôsob, ako výrazne posunúť rozvoj nášho mesta vpred. Mestá Bielsko-Biala a Frýdek-Místek sú v mnohom podobné charakteru Žiliny – sú to priemyselné mestá, historické a ekonomické centrá svojich regiónov, obklopené krásnou prírodou s množstvom príležitostí pre kultúrne a športové vyžitie. S dlhoročnými partnerskými mestami Žiliny tak môžeme pevnejšie spojiť sily s cieľom komplexnej výmeny skúseností, know-how či kreativity a spoločne vytvoriť významný cezhraničný región. Dokopy tvoríme nezanedbateľných 1,3 milióna obyvateľov, čo predstavuje zaujímavú kritickú masu zapojených obyvateľov nielen pre kultúru.

Náš slogan *Okno príležitostí* nie je iba šanca pre Žilinu redefinovať svoj príbeh, ale aj príležitosť pre celý región nájsť novú centralitu, prekročiť hranice svojej doliny a naučiť sa spolupracovať, nechať čerstvý vzduch z Beskýd a Európy priniesť novú dynamiku do nášho mesta.

Martina Buzgóová (MB): A taktiež, keď bude v najbližších rokoch dokončená plánovaná cestná infraštruktúra, tieto mestá k nám budú omnoho bližšie. Spolu s partnermi z Bielsko-Bialej a Frýdku-Místku v tom vidíme obrovský potenciál pre obohatenie našich miest a života ich obyvateľov. Okrem týchto miest však vyjadrilo záujem spolupracovať na projekte EHMK aj vyše 30 miest a obcí z Kysúc, Rajeckej doliny, Oravy a Považia. V skutočnosti teda ide viac o regionálny ako len mestský projekt a je naozaj úžasné, že sa v ňom také veľké množstvo rôznych aktérov dokázalo spojiť.

A prečo ste pre názov celého projektu zvolili práve Žilina Beskydy?

Silvia Jánošková (SJ): Naša spolupráca v rámci EHMK projektu s mestami Bielsko-Biala a Frýdek-Místek má za cieľ formovať významný región prekračujúci hranice troch štátov. To, čo všetky naše mestá spája, sú pohoria oblasti Beskýd. Jedným zo zámerov projektu je tak vytvoriť zo značky ‘Beskydy’ atraktívnu turistickú destináciu celoeurópskeho významu. To neznamená, že turistické oblasti Kysúc či Malej Fatry budú menej významné, naopak, získajú priestor pre medzinárodnú propagáciu cez zastrešujúcu značku Beskýd, ktorá vďaka svojej veľkosti bude mať väčšiu šancu úspešne konkurovať iným európskym destináciám. Okrem prekrásnej prírody, priemyselnej histórie či súčasného automobilového priemyslu sa v regióne koncentruje viacero ikonických kultúrnych produktov. Na poľskej strane je to napr. Lolek a Bolek, pivo Zywiec, vo Frýdku-Místku pivo Radegast a medová pochúťka Marlenka, na Slovensku korbáčiky, Kofola či Treska. Keď sa na to všetko pozrieme bližšie, sme podobnejší, ako sa na prvý pohľad môže javiť.

Tím Žilina Beskydy 2026: zľava Martina Buzgóová, Christian Potiron a Silvia Jánošková
Autor foto: Lajo Kupkovič

Aké ďalšie výhody nám môže priniesť prípadné získanie titulu Európske hlavné mesto kultúry?

MB: Je dokázané, že za vyše 30 rokov existencie Európske hlavné mestá kultúry ročne prilákajú stovky tisíc návštevníkov do celého regiónu a výrazne prispievajú k posilneniu imidžu mesta na celoeurópskej úrovni. Investíciami do verejného priestoru a podpory občianskej participácie vedú k celkovému zvýšeniu kvality života v meste. Cez dlhodobú podporu kultúry a kreatívnych odvetví vieme dosiahnuť komplexnú transformáciu mesta a prispieť k inováciám aj v iných výzvach, ktorým mesto čelí, ako sú napr. doprava, verejný priestor či odchod mladých ľudí z mesta v dôsledku nedostatočných pracovných príležitostí. Tento projekt nám tak dáva príležitosť na dlhodobú zmenu profilu nášho mesta, a to nielen v rámci jedného roka odprezentovať lokálnu kultúrnu scénu, ako si to mnohí pod EHMK mylne predstavujú.

> ***Okno príležitostí – hlavný slogan projektu.***

Okno príležitostí – to je hlavný slogan projektu. Čo presne vyjadruje?

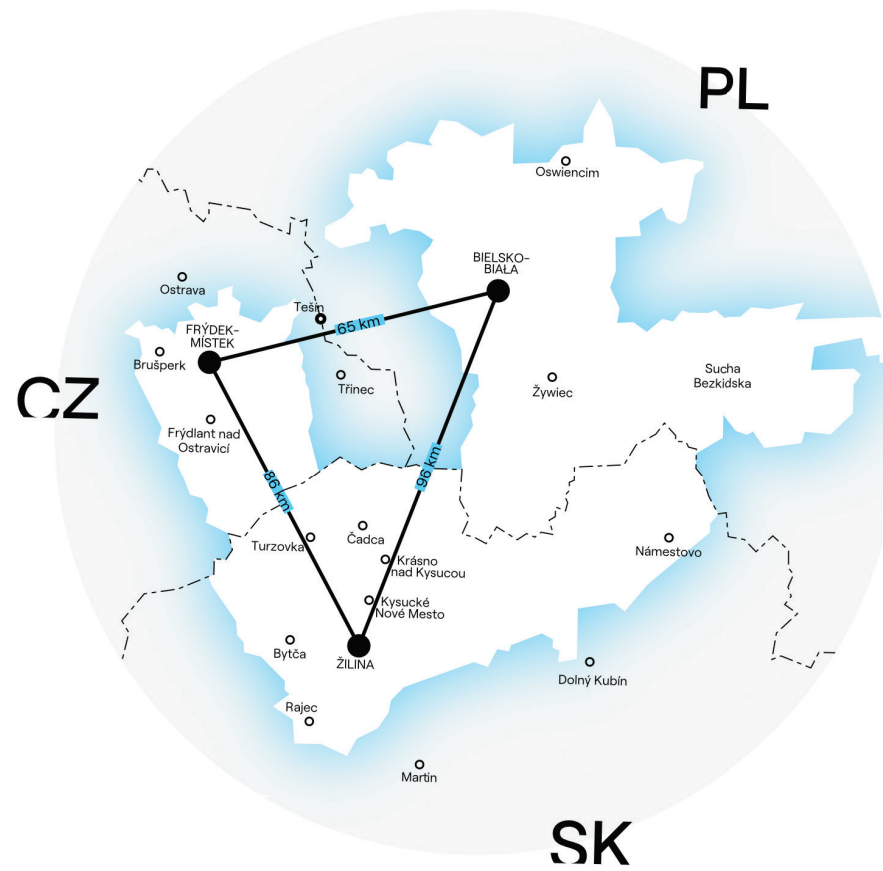
SJ: Okno príležitostí (z angl. Window of Opportunities) predstavuje termín, ktorý vznikol vo vedeckom prostredí letov do vesmíru a označoval optimálny časový úsek pre štart vesmírnej rakety. Ak tento čas premeškala, tak nevzlietla. Žilina sa za posledných 30 rokov nesmierne zmenila a myslíme si, že práve počas obdobia sa postupne vytvorili tie správne podmienky. V našom slogane sa tak snažíme vyjadriť, že práve teraz je tá optimálna chvíľa využiť aktuál-

ny stav mesta ako medzník vo svojom rozvoji na otvorenie sa novým príležitostiam pre pozitívnu zmenu a posunutie kvality života na vyššiu úroveň. Minulosť ukazuje, že Žiline sa vždy darilo najlepšie vtedy, keď otvorenosť prevážila nad uzavretosťou. Pozývame tak všetkých obyvateľov či partnerov projektov na spoločné otvorenie tohto pomyselného okna v podobe inovatívneho programu pre Žilinu ako EHMK 2026.

Aký je teda plánovaný kultúrny a umelecký program v prípade, že Žilina získa titul?

CHP: Pripravovaný program je zložený z 3 hlavných línií, ktoré odzrkadľujú unikátny lokálny kontext Žiliny a jej regiónu s presahom na aktuálne európske témy a výzvy. Okolo týchto pilierov je vystavaných viac ako 130 kultúrno-umeleckých projektov, na ktorých sa budú podieľať lokálne kultúrne inštitúcie, ako aj viac než 70 partnerských organizácií zo zahraničia.

Prvá línia s názvom Tok prírody (z angl. Flow of Nature) je zameraná na umenie v prírode – využíva umenie ako prostriedok na priblíženie aktuálnych klimatických a ekologických výziev, spája ho so športom či inými outdoorovými aktivitami, rozvíja potenciál premyslieť nanovo náš vzťah k prírode a reinterpretovať naše tradície. Zároveň prináša umenie na nezvyčajné miesta, ako napr. vysokohorské chaty, cyklistické či turistické chodníky, parky, rieky a vodné plochy či lesy. V druhej programovej línii sa sústredíme na spojenie umenia s priemyslom a technológiami, preto jej názov znie Továreň na budúcnosť (z angl. Future's Factory). Tu nadväzujeme na výrobnú tradíciu v Žiline a celom regióne Beskýd, v rámci ktorej chceme posilniť práve umeleckú výrobu, ale silný dôraz bude kladený aj na viaceré projekty podporujúce zlepšenie verejných priestorov mesta – téma, ktorá najviac trápi obyvateľov nášho mesta. Plánujeme úzku spoluprácu so Žilinskou univerzitou, kreatívnymi sektormi či start-up scénou s cieľom podporiť budúce prepojenia umenia s vedou a ich inovácie.

V poslednej programovej línii nazvanej Identita bez hraníc (z angl. Borderless Identity) sa chceme pozrieť na niekoľko unikátnych príbehov spojených so Žilinou a Beskydami a prostredníctvom ich umeleckého spracovania podporiť premýšľanie o našej minulosti, identitách a hodnotách, na ktorých je založená naša komunita. Témy tejto línie sa tak budú točiť okolo slobody slova a médií, historických procesov budovania národov, dopravy a jej medzikultúrneho potenciálu či podpory rozmanitosti v našom meste a regióne.

Prihláška Žilina Beskydy 2026

SJ: V prihláške je taktiež zakomponovaný náčrt dlhodobej kultúrnej stratégie mesta, ako aj viaceré investičné zámery mesta a zapojeného regiónu s cieľom skvalitniť kultúrnu infraštruktúru a verejný priestor, a tak prispieť k udržateľnosti zmeny, ktorú EHMK so sebou prinesie. Bez ohľadu na to, či Žilina napokon získa titul alebo nie, rozbiehame spolu s Útvarom hlavného architekta mesta Žilina projekt s názvom PASÁ:Ž. Pôjde o otvorenú platformu zameranú na architektúru, urbanizmus, verejnú správu a aktívnu participáciu obyvateľov a miestnych komunít v tvorbe stratégií pre verejný priestor. Už tento rok plánujeme prvé výstavy, vzdelávacie programy a podujatia na tieto témy.

V akej fáze kandidatúry sa práve nachádzame a čo bude nasledovať ďalej?

MB: Vo štvrtok 4. februára sa zúčastníme prezentácie pred medzinárodnou komisiou, ktorej detailne predstavíme kandidatúru mesta a odpovieme na jednotlivé otázky členov komisie. Na túto prezentáciu, ktorá trvá 90 minút a za mesto Žilina sa jej zúčastní 10 zástupcov, sme sa pripravovali už od decembra, kedy sme na Ministerstvo kultúry SR odovzdali oficiálnu prihlášku. Hodnotiaca komisia zložená z 12 európskych odborníkov následne 5. februára vyberie spomedzi všetkých kandidátskych miest tie, ktoré vďaka kvalite svojej prihlášky postupujú do 2. kola súťaže. Okrem Žiliny svoje kandidatúry oznámili aj Banská Bystrica, Hlohovec, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín a Trnava. Ak sa mestu Žilina podarí dostať do užšieho výberu, v čo veľmi veríme, budeme mať možnosť detailnejšie rozpracovať našu prihlášku do augusta 2021. Už teraz však plánujeme rôznorodé aktivity na intenzívnejšie zapojenie miestnych komunít či cezhraničných partnerov v priebehu celého roka 2021.

O výsledkoch vás budeme informovať v ďalšom vydaní Radničných novín.

Viac informácií o projekte ŽILINA BESKYDY 2026 nájdete na webovej stránke: www.zilina2026.eu.

Uctili sme si bojovníkov proti fašizmu v žilinskom Lesoparku Chrasť

V Lesoparku Chrasť stojí pamätník venovaný partizánom, ktorí boli v týchto miestach zavraždení nemeckými vojakmi. Každoročne sa v januári pri pamätníku koná pietna spomienka. V tomto roku 15. januára prišli k pamätníku vzdať úctu primátor Peter Fiabáne a podpredseda Zväzu protifašistických bojovníkov Juraj Drotár. Vzhľadom na epidemiologické opatrenia sa spomienka konala bez účasti verejnosti.

Autor: KŠ

Pamätník stojí na mieste, kde 8. januára 1945 usmrtili 32 bojovníkov proti fašizmu. Išlo väčšinou o mladých mužov, ktorí bojovali proti nemeckým okupačným jednotkám v priestore Veľké Kolárovice – Bytča. Zaistení partizáni boli umiestení vo väznici Okresného súdu v Žiline, kde boli v pivničných priestoroch vypočúvaní a krvavo mučení. Na tragédiu, ktorá nasledovala, už mnohí Žilinčania zabudli. V ranných hodinách 8. januára boli zajatci prevezení na okraj Lesoparku Chrasť, kde si museli vykopať spoločný hrob. Všetkých 32 osôb bolo bez mihnutia oka zastrelených. Telá obetí boli po vojne objavené a do dnešného dňa sa podarilo identifikovať 28 osôb, ktorých mená sú vyryté na pamätníku. Príbuzní viacerých z obetí sa k pamätníku pravidelne vracajú, aby si svojich blízkych pripomenuli.

Nezabúdajme na tragédie minulosti, len tak sa môžeme vyhnúť ich opakovaniu. Česť pamiatke všetkých obetí 2. sv. vojny.

Využite možnosť nechať si zasielať rozhodnutie o dani elektronicky

K tejto službe potrebujete občiansky preukaz s elektronickým čipom a elektronickú schránku aktivovanú na doručovanie.

Autor: AB

Samospráva v zmysle platnej legislatívy každoročne ako správca dane vyrubuje svojim občanom a podnikateľom rôzne druhy daní či poplatkov, predovšetkým daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predaj né automaty, daň za nevýherné hracie prístroje či poplatok za komunálny odpad.

Rozhodnutia za tieto dane a poplatok doručuje mesto v súlade so zákonom, a to do vlastných rúk prostredníctvom pošty, zamestnancov úradu či verejnou vyhláškou, ak nie je správcovi dane známy pobyt alebo sídlo daňovníka, ako i do elektronickej schránky aktivovanej na doručovanie. Mnoho občanov si spôsob zasielania do elektronickej schránky aktivovanej na doručovanie mýli s doručovaním na osobnú, súkromnú e-mailovú adresu.

Jediný spôsob, ako elektronicky doručiť rozhodnutie o vyrubení daní a poplatku, je do elektronickej schránky, ktorú získa občan pri vydaní občianskeho preukazu s čipom. Túto schránku je však potrebné aktivovať si na doručenie. Celý postup aktivácie elektronickej schránky je uvedený na internetovej stránke: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_fyzicka-osoba-obcan-sr/. Po aktivácii môže občan využívať schránku na prijímanie rozhodnutí o výrubení daní a poplatku, ale aj iných rozhodnutí orgánov štátnej správy a samosprávy.

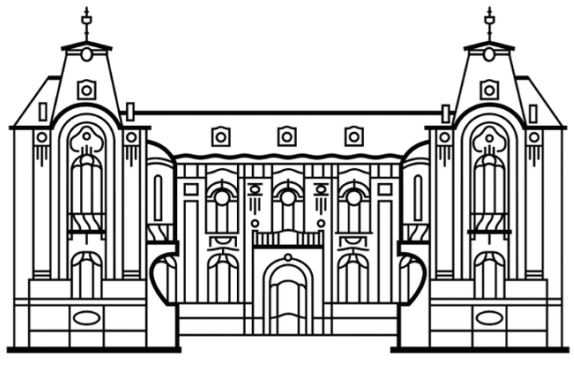
Na území mesta má v súčasnosti elektronickú schránku aktivovanú na doručovanie približne 3 000 občanov s trvalým pobytom v Žiline. Okrem súkromných spoločností musia mať od 1. júna 2020 aktivovanú elektronickú schránku aj nadácie, neinvestičné fondy, neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, občianske združenia, odborové a zamestnávateľské organizácie, politické strany a hnutia, záujmové združenia právnických osôb a organizácie s medzinárodným prvkom.

> ***Celý postup aktivácie elektronickej schránky je uvedený na internetovej stránke: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_fyzicka-osoba-obcan-sr/.***

Používanie elektronickej schránky na doručovanie úradných rozhodnutí a dokumentov predstavuje moderný a ekologický spôsob komunikácie občanov s úradmi. Týmto spôsobom občan šetrí nielen svoj čas, ale aj finančné prostriedky, keďže náklady na správne poplatky sú pri využívaní elektronickej schránky nižšie.

ROSENFELDOV PALÁC

program
február 2021

do 28. 2.
SÚŤAŽ Spoznaj hru podľa scenára
Podľa indícií a úryvku zo scenára spoznaj bábkovú divadelnú hru.
Viac informácií na www.rosenfeldovpalac.sk

9. 2. 19.00 hod.
ONLINE KONCERT Zobkáčik v Rosenfeldovom paláci
Vystúpia žiačky ZUŠ L. Árvaya z triedy Pavla Stillera, Ajna Marosz a Klára Valenovičová. Na klávesových nástrojoch sprevádza Zuzana Srogončíková Melicharová.

16. 2. 17.00 hod.
ONLINE PREDNÁŠKA Lavínová prevencia a bezpečný pohyb na horách
Prednáša horský záchranár Richard Zapriháč.

27. 2. 10.00 hod.
ONLINE RODINNÁ SOBOTA O psíčkovi a mačičke / Kapor na scéne
Vysielanie bábkového predstavenia sa uskutoční na FB stránke Rosenfeldovho paláca.

J. M. Hurbana 28, 010 01 Žilina, 041 764 9692, info@rosenfeldovpalac.sk,
www.rosenfeldovpalac.sk, www.facebook.com/rosenfeldovpalac, www.instagram.com/rosenfeldovpalac /
Zmena programu vyhradená.

Začína sa prvé elektronické sčítanie obyvateľstva

Štatistický úrad musel prijať zmeny na poslednú chvíľu

15. februára sa spustí jeden z najväčších projektov Štatistického úradu Slovenskej republiky. Sčítanie obyvateľstva tento raz zakúsia ľudia v našej krajine po prvýkrát v elektronickej podobe.

Podobne ako v iných oblastiach, pandémia zasiahla aj do priebehu tejto akcie. Tu sú zmeny oproti avizovaným informáciách, ktoré sme zverejnili v minulom vydaní Radničných novín.

Sčítanie bude prebiehať v dvoch fázach:

ELEKTRONICKÉ SAMOSČÍTANIE

V rámci tohto sčítania sa obyvatelia sčítavajú sami, prípadne za pomoci rodinného príslušníka alebo inej osoby. Samosčítanie zostáva v pôvodnom termíne, t. j. od 15. februára do 31. marca 2021. Sčítanie sa realizuje vyplnením elektronického sčítacieho formulára, ktorý bude voľne dostupný na internetovej stránke www.scitanie.sk.

Ide o najjednoduchší a zároveň najpohodlnejší spôsob, akým sa dá sčítanie vykonať. Bezkontaktné sčítanie je v súčasnej epidemiologickej situácie taktiež najbezpečnejší variant zapojenia sa do celorepublikovej aktivity.

ASISTOVANÉ SČÍTANIE

Predstavuje sčítanie obyvateľov pomocou stacionárnych asistentov sčítania v kontaktných miestach alebo sčítanie pomocou mobilných sčítacích asistentov. Tento spôsob sčítania sa vzhľadom na aktuálnu epidemiologickú situáciu časovo posúva a bude vykonávaný v období od 1. apríla do 31. októbra 2021. Konkrétny časový interval sčítania bude určený v závislosti od vývoja pandemickej situácie, a to buď celoplošne na celom území Slovenska, alebo regionálne.

Sčítania sa musia zúčastniť všetci, ktorí majú v Slovenskej republike trvalý, prechodný, obvyklý alebo tolerovaný pobyt, teda nielen občania Slovenskej republiky, ale i cudzinci.

Rozhodujúcim okamihom sčítania, na ktorý sa budú vzťahovať všetky nami vypĺňané údaje, je 1. január 2021.

SČÍTANÍM POMÔŽETE NÁŠMU MESTU

Sčítanie je mimoriadne dôležité aj pre samotných obyvateľov. Od jeho výsledkov sa odvíja výška podielových daní zo štátu, ktoré dostávajú na svoj chod jednotlivé samosprávy. Viac peňazí pre mesto znamená krajšie a kvalitnejšie prostredie, v ktorom denno-denne žijeme, pracujeme a trávime voľný čas.

Každý Žilinčan svojím sčítaním sa prispieva na balík peňazí, vďaka ktorému môžeme realizovať nové investičné projekty, napredovať a zveľaďovať naše bezprostredné okolie.

VŠETKY UŽITOČNÉ INFORMÁCIE týkajúce sa sčítania obyvateľov nájdete na internetovej stránke: www.scitanie.sk.

V prípade otázok týkajúcich sa sčítania obyvateľov je možné obrátiť sa na mestský úrad prostredníctvom emailovej adresy: **scitanie@zilina.sk.**

Zdroj: Štatistický úrad SR

SODB 2021

Zisťovanie o domácom a výjazdovom cestovnom ruchu

Štatistický úrad SR bude v tomto roku na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie vykonávať Zisťovanie o domácom a výjazdovom cestovnom ruchu. Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2021 vybraných 8 200 domácností zo 690 miest a obcí, medzi ktorými je aj Žilina.

V priebehu roka 2021 vybrané domácnosti v našom meste navštívi zamestnanec Štatistického úradu SR poverený funkciou opytovateľa, ktorý je povinný preukázať sa v domácnostiach osobitným poverením. Cieľom zisťovania je zabezpečiť pravidelné informácie o účasti obyvateľov na cestovnom ruchu v rámci svojej krajiny i mimo nej. Predmetom sledovania je napríklad dĺžka cesty, cieľové miesto pobytu, socio-demografické charakteristiky, počet ciest s prenocovaním a podobne. Všetky informácie a názory, ktoré v rámci tohto zisťovania domácnosti poskytnú, sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby štátnej štatistiky. Za ochranu dôverných aj osobných údajov zodpovedá Štatistický úrad SR, ktorého zamestnanci sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých štatistických údajoch a osobných údajoch, ktoré sa pri svojej práci dozvedia. Výsledky prieskumu sa prepočítajú na celkovú populáciu SR vo veku od 15 rokov. Základné informácie budú ďalej poskytnuté domácim i zahraničným užívateľom, ako je napr. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Národná banka Slovenska, vláda SR, Eurostat, OECD, ambasády, atď.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štatistické výberové zisťovanie pracovných síl

Štatistický úrad SR pripomína občanom, že aj v období 2021 – 2023 bude realizovať na úseku štatistiky práce výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS), ktoré sa vykonáva vo všetkých európskych krajinách.

Cieľom zisťovania je zabezpečovať pravidelné informácie o stave, štruktúre a vývoji trhu práce na Slovensku na báze rovnakého metodického prístupu k meraniu zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivity ako v ostatných krajinách Európskej únie. Výsledky zisťovania ponúkajú širokú škálu informácií, ktoré sú zverejňované so štvrťročnou periodicitou na webovej stránke Štatistického úradu SR. Z dôvodu tohto zisťovania navštívi vybrané domácnosti pracovník Štatistického úradu SR, ktorý sa musí preukázať služobným preukazom.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Výnimočný rok pre Mestskú políciu Žilina

Autor: AB

Mestská polícia v Žiline oslavuje v tomto roku 30. výročie svojho vzniku v novodobej histórii. O jej súčasnom fungovaní, plánoch či dodržiavaní platných opatrení v súvislosti so súčasnou mimoriadnou situáciou sme sa porozprávali s náčelníkom mestskej polície Petrom Mišejkom.

ZAUJÍMAVÁ OSOBNOSŤ MEDZI NAMI

Peter Mišejka

Peter Mišejka - absolvoval Strednú priemyselnú školu strojnícku v Martine. Po 2-ročnej základnej vojenskej službe pracoval ako montážny technický zamestnanec pre pražskú firmu. Od roku 1992 je verným zamestnancom mesta s takmer 30-ročnou praxou v mestskej polícii, kde si prešiel všetkými úrovňami práce a riadenia. Vo voľnom čase sa venuje svojim blízkym a záľubám, medzi ktoré patrí predovšetkým šport vo forme pohybu na horskom bicykli, in-line korčuliach, skialp lyžiach, ale aj plávanie, beh, posilňovanie či turistika. Relaxom je preňho hudba. Pri týchto činnostiach sa mu výborne premýšľa a pomáhajú mu aj pri rozhodovaní. V živote sa riadi mottom: „Buď pripravený na to najhoršie, ostatné Ťa môže len príjemne prekvapiť". Má 26-ročnú dcéru Ingrid, žije s priateľkou Jankou.

Ovplyvnila mimoriadna situácia v súvislosti s ochorením COVID-19 mieru priestupkov v roku 2020? Zvýšila sa oproti roku 2019 alebo bol zaznamenaný pokles? V ktorej oblasti bolo zaznamenaných najviac priestupkov?

Pandemická situácia v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 ovplyvnila aj chod Mestskej polície Žilina, ktorá prijala celý rad technických a organizačno-taktických opatrení na zabránenie šírenia ochorenia. Išlo o cieľavedomé preventívne a represívne činnosti sledujúce ochranu obyvateľstva a dodržiavanie platných epidemických opatrení. V oblasti zaznamenaného počtu priestupkov evidujeme iba malý pokles. Zatiaľ čo v roku 2019 príslušníci mestskej polície riešili približne 16 600 priestupkov, v roku 2020 to bolo 15 600, pričom viac ako polovicu tvorili priestupky na úseku dopravy. Uvedený pokles prisudzujeme pandemickej situácii. Za zmienku stojí fakt, že v roku 2020 mestská polícia eviduje takmer 500 priestupkov porušenia platných protiepidemických opatrení.

Ako je to s dodržiavaním platných opatrení v súčasnosti na území Žiliny. Sú Žilinčania disciplinovaní alebo musela mestská polícia riešiť aj porušovanie platných nariadení? O aké priestupky najčastejšie ide?

Mestská polícia rieši porušenia platných opatrení na úseku civilnej ochrany obyvateľstva a taktiež porušenia na úseku ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia. Najčastejšie ide o neprekrytie dýchacích ciest, porušovanie zákazu vychádzania a taktiež nedodržiavanie obmedzení prevádzkarní atď. V súčasnosti evidujeme denne niekoľko desiatok podnetov obyvateľov a taktiež porušení zistených vlastnou činnosťou. Zatiaľ čo porušenia zo strany prevádzkarní sa vyskytujú už len ojedinele, porušovanie zo strany občanov je časté.

Koľko mestských policajtov v súčasnosti dohliada na poriadok v Žiline? Plánuje sa realizovať ďalší nábor mestských policajtov? Aké sú podmienky na prijatie do radov mestskej polície?

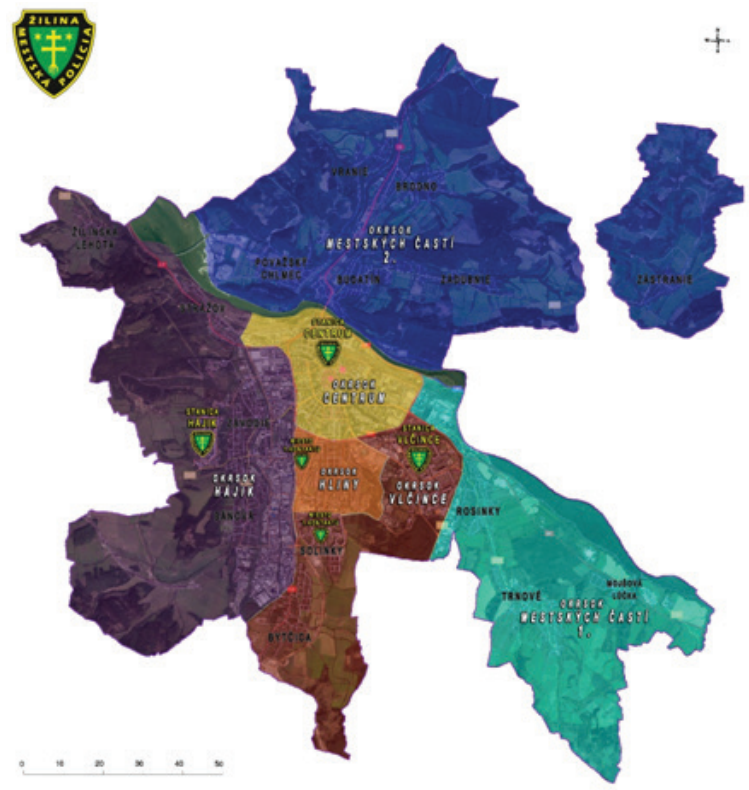
Verejno-poriadkové činnosti útvaru mestskej polície v súčasnosti zabezpečuje 85 príslušníkov. Od 1. januára 2021 prešiel útvar organizačnou zmenou, na základe ktorej bolo územie mesta rozdelené do 6 funkčných okrskov, v ktorých policajti hliadkujú 24 hodín denne (pozri mapu). Útvar je rozdelený na 3 stanice (ul. Hollého, ul. Nanterská a ul. Korzo), pričom sú občanom k dispozícii aj miesta prvého kontaktu na ul. Jarná a Gaštanová. Víziou pre rok 2021 je prijatie 7 nových policajtov. V tejto súvislosti budeme realizovať náborovú kampaň „Pracuj pre svoje mesto" prostredníctvom rôznych komunikačných prostriedkov (tlač, sociálne siete, internet a pod.). Príslušníkom obecnej polície sa môže stať len bezúhonná osoba staršia ako 21 rokov, ktorá je telesne, duševne a odborne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície. Záujemcovia môžu zasielať žiadosti a životopisy na e-mailovú adresu: nabor@mpza.sk.

Aké sú plány mestskej polície v roku 2021? Plánujú sa zaviesť novinky, ktoré pomôžu zefektívniť dodržiavanie poriadku na území mesta, napr. rozšírenie kamerového systému?

Aj v tomto roku plánujeme pokračovať v modernizácii. Máme za sebou organizačnú zmenu, ktorá posúva útvar vpred a v súčasnosti je Mestská polícia Žilina stabilným a flexibilným policajno-bezpečnostným orgánom mesta, ktorý 24 hodín denne spolupôsobí pri dohľade nad bezpečnosťou viac ako 80 000 obyvateľov mesta Žilina na rozlohe 80 km^2. Je možné neskromne tvrdiť, že náš útvar patrí medzi najlepšie na Slovensku. Rozširovanie a modernizácia kamerového systému je trvajúcou a napĺňanou víziou. Rovnako tak personálne navýšenie stavu policajtov, zavádzanie taktického výstroja a výzbroje, využívanie moderných zabezpečovacích systémov, vzdelávanie, výcvik, sledovanie bez-pečnostných trendov a príprava policajtov na zvládanie krízových situácií, ktoré odzrkadľujú bezpečnostnú situáciu vo svete. Vytvárame kvalitné zázemie pre kolegov formou rekonštrukcie budovy, spoločných priestorov a posilňovne. Každý, kto má záujem sa dozvedieť o našej práci viac, môže navštíviť našu webovú a FB stránku www.mpza.sk, kde je možné nájsť množstvo informácií o činnosti mestskej polície Súčasťou stránok je aj sekcia MP asistent – ide o sprievodcu rôznymi situáciami a pomocníka pre vyhľadávanie riešení, čo robiť, ak …

Aké kuriózne situácie musela Mestská polícia Žilina riešiť v roku 2020?

O kuriózne situácie nie je v našej profesii núdza, ale skôr sú to tragikomické momenty. Spomínam si na viacero takýchto prípadov. Za zmienku stojí napríklad horiaci náklad kamióna, ktorý v auguste spozorovala hliadka mestskej polície pri prejazde naším mestom. Kolegovia vodiča zastavili, upozornili ho na „horúci" problém a pomohli mu s hasením. Zabránili tak nešťastiu, ktoré mohlo nastať zrejme od odhodeného nedopalku cigarety. Ďalšou z takýchto situácií bola kontrola hlučného a vulgárneho muža s jednou topánkou, ktorý opakovane hádzal o zem horský bicykel a takto si ho ničil. Pri preverovaní našou hliadkou uviedol muž ako dôvod svojho alkoholického opojenia a nekonvenčného správania radosť z negatívneho testu na ochorenie COVID-19.

Mapa okrskov Mestskej polície Žilina

Za svoj prístup k práci si získal srdcia Žilinčanov

Sergej Tonka je všestranný vodič rôznych typov vozidiel na odvoz komunálneho odpadu. Pre skvalitnenie služieb začal s obyvateľmi Žiliny komunikovať v rámci sociálnej siete. Za svoju prácu nad rámec povinností dostáva od ľudí slová vďaky a uznania.

Autor: MB

Vďaka Sergejovi si Žilinčania v priebehu dňa môžu na Facebooku nájsť upozornenie o nevhodne zaparkovaných autách, ktoré blokujú vývoz odpadu. Auto si následne príde preparkovať sám majiteľ alebo mu dajú vedieť susedia. Takto si ľudia navzájom pomáhajú, aby bol odpad vyvezený tak, ako má byť, teda v deň rozpisu.

Sergej Tonka v pracovnom nasadení

„Som veľmi potešený a rád, že sú ľudia nápomocní a že sa nám spoločne darí riešiť tieto situácie," bilancuje 33-ročný Sergej.

Mladý vodič na komunikáciu využíva štyri konkrétne facebookové skupiny: Žilina – Staré Mesto, Hliny I-IV, Žilina – Hájik, Žilina – Solinky a Vlčince. Táto komunikácia je zároveň aj forma ochrany pre zamestnancov a firmu v prípade, ak by sa ľudia sťažovali, že majú plné kontajnery.

Sergej Tonka však môže byť inšpiráciou aj v inej oblasti, kde je takpovediac doma. Jeho práca ho prinútila vážne sa zamyslieť aj nad separovaním odpadu. „Ľudia by sa mali snažiť separovať dôslednejšie. Je super, že donesú krabicu k nádobe na papier, ale lepšie by bolo, keby ju aj rozložili na čo najmenší objem. To isté platí aj o plastových fľaškách, treba ich stláčať."

PLASTY

Žijeme v dobe plastovej. Plast je neodmysliteľnou súčasťou nášho života a uľahčuje nám život. Stačí sa rozhliadnuť okolo seba, aby sme zistili, že ide o veľmi užitočný a najčastejšie používaný materiál v našom každodennom živote. Stretávame sa s ním na každom kroku, nájdeme ho dokonca v našom oblečení a kozmetike. Okrem toho sa uplatňuje v medicíne, vyrábajú sa z neho totiž umelé kĺby alebo kontaktné šošovky, čím sa zvyšuje kvalita života ľudí. **Vedeli ste, že plasty tvoria približne 15 % hmotnosti auta, a tak znižujú emisie CO2?** Obalový priemysel je najväčším producentom plastov v Európe. **Až 40 % produkcie plastov na európskom trhu končí v obaloch, menšia časť v spotrebnom tovare a výrobkoch pre domácnosť, v stavebníctve, pri výrobe automobilov alebo elektroniky**. Európania vyhodia každoročne 25 miliónov ton plastového odpadu, z čoho sa zrecykluje iba 30 %. Plastové obaly však môžu byť aj prínosom pre životné prostredie. Ich nízka hmotnosť znižuje spotrebu paliva v doprave a dokonca aj množstvo potravinového odpadu tým, že udržujú potraviny dlhšie čerstvé. Ak by sme všetky plastové obaly nahradili materiálmi ako sklo, drevo alebo kovy, hmotnosť týchto obalov by sa zvýšila na štvornásobok. Zároveň by sa nám cena dopravy a spotreba energií, ako aj objem odpadu z obalov zdvojnásobili. Používanie plastov sa v poslednom polstoročí zvýšilo dvadsaťnásobne, pričom v najbližších 20 rokoch sa má ešte zdvojnásobiť. Ak sa pozrieme na zloženie nášho komunálneho odpadu, zistíme, že plasty sú po bioodpade a papieri hmotnostne najviac zastúpeným typom odpadu a podieľajú sa 11 % na jeho tvorbe. Štvorčlenná rodina tak za jeden rok vyprodukuje až okolo 150 kg plastov.

zdroj: EUROSTAT

Ako správne triediť plasty? Triedime PET fľaše, fólie, plastové obaly od potravín (jogurtov, kečupov, horčíc a pod.), plastové tašky a mikroténové vrecká, obaly od kozmetických a čistiacich prostriedkov (šampóny, aviváže). Naopak, podlahové krytiny, novodurové rúrky, obaly z nebezpečných látok a znečistené plasty (napr. obaly od chemikálií, motorových olejov, farieb, nespotrebované potraviny a pod.), guma, molitan a polystyrén do triedeného zberu nepatria. Rozšíreným mýtom je, že tégliky od jogurtov treba poumývať. Nie je to pravda, pretože plasty sa v procese recyklácie dôkladne prepierajú. Nezabúdajme, že aj voda je vzácny zdroj! Čo ak neviem, či daný odpad patrí do plastu? V tomto prípade sa treba riadiť pravidlom „radšej vytriedim, ako vyhodím", pretože iba vytriedený odpad prechádza kontrolou. Zmesový odpad putuje z nášho kontajnera priamo na skládku alebo do spaľovne, čím sa hodnotná druhotná surovina nikdy nezrecykluje. Dôležité je plastové fľaše pred vyhodením zošliapnuť, aby zberová spoločnosť neodvážala vzduch. Najdôležitejším článkom v recyklácii odpadu sme práve MY! Triedením odpadu môžeme pomôcť nielen sebe, ale aj našej prírode. Triedenie je predsa hračka.

Čas veselosti, dobrého jedla a zábavy – to sú fašiangy

Obľúbené fašiangové obdobie je v tomto roku iné, poznačené epidémiou. Musíme si odoprieť plesy, karnevaly a všetky zábavy. Naše domovy však môžu rozvoňať tradičné šišky, fánky či obľúbené zabíjačkové dobroty. Fašiangy budú trvať už len pár dní, končia sa 17. februára Popolcovou stredou.

Autor: KŠ

Každá z masiek má svoj význam.

Fašiangy sú časom zábav, karnevalov, zabíjačiek a plesov. Je to obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Po týždňoch veselosti nasleduje štyridsaťdňový pôst ako príprava na slávenie Veľkej noci. Fašiangové zvyky siahajú k našim pohanským predkom, ktorí pomocou nich odháňali zimu a vítali jar. Názov fašiangy pochádza z nemeckého „vast-schane“, čo značí niečo ako „posledný nápoj“ alebo aj „výčap“. Odkazuje sa tak na príchod pôstneho obdobia. Pôvodne boli fašiangy známe ako „mjasopust“, ktorý označoval koniec jedenia mäsa pred pôstom. Významom i časovo sú tieto dva výrazy rovnocenné. Fašiangy boli a sú akýmsi veselým spojivom medzi vážnym časom Vianoc a vážnym predveľkonočným obdobím.

Kráľ a kráľovná Carneval Slovakia Žilina

> ***Názov fašiangy pochádza z nemeckého „vast-schane“, čo značí niečo ako „posledný nápoj“ alebo aj „výčap“.***

Žilina každoročne vo februári ožíva festivalom fašiangových masiek. Carneval Slovakia Žilina je najväčším fašiangovým festivalom na Slovensku. V uliciach sa zabávajú, tancujú a spievajú maškary a rôzne príšery. Každý rok príde na festival 500 masiek zo Slovenska i zahraničia. Na čele fašiangového sprievodu je kráľ so svojou kráľovnou. Nechýbajú ani typické slovenské tradície späté s fašiangami – zabíjačka a pochovávanie basy.

Carneval Slovakia vychádza zo starých zvykov, spája však tradičné masky so súčasnými. Pôvodné masky mali každá svoj význam. Medveď, koza, turoň či kôň znázorňovali mužskú silu plodnosti. Slameník symbolizoval hojnosť. Postavy ako doktor, farár, holič alebo veštica vysmievali ľudskú hlúposť a iné nedostatky.

Zakladateľom festivalu je žilinský fotograf Ivan Kelly Köhler, ktorý už štyri desaťročia dokumentuje fašiangové zvyky v slovenských dedinách. Jeho snahou je zachytiť fašiangy v celej svojej kráse, aby tento nápaditý zvyk nikdy nezanikol. Tento rok by sa festival konal už po 17-krát. Z dôvodu aktuálne platných epidemiologickým opatrení nebude pravdepodobne možné toto obľúbené podujatie zorganizovať.

Ako zvláda pandémiu Mestské divadlo Žilina?

Autor: Michal Vidan

Ako zvládlo Mestské divadlo Žilina náročný rok 2020?
Zažili sme a v podstate stále zažívame naozaj zvláštne a turbulentné obdobie. V roku 2020 sme museli byť zatvorení v sezóne viac ako 4 mesiace. Museli sme zo dňa na deň zatvárať a následne otvárať. Museli sme hrať pre 50 % kapacitu sály alebo iba pre 50 ľudí vrátane účinkujúcich. Napriek tomu sa nám podarilo uviesť 3 premiéry nových inscenácií, privítali sme na našich podujatiach v divadle a v Rosenfeldovom paláci zhruba 15 000 návštevníkov. V lete sme zrealizovali detský divadelný tábor v 4 turnusoch. Rozbehli sme uvádzanie predstavení s titulkami a tlmočením do posunkového jazyka. V júnovom programe divadla sme uviedli reprízové predstavenia v spolupráci s partnerom zdarma. Podarilo sa nám zrealizovať aj pár zájazdov a ku koncu roka sme zrealizovali niekoľko online organizovaných predstavení pre študentov stredných škôl. Celkovo sme v divadle uviedli cca 80 vlastných a agentúrnych predstavení. Samozrejme, že sme vždy trochu pracovali s dramaturgiou a snažili sa ponúknuť divácky obľúbené predstavenia. Výsledok bol však taký, že sme mali zväčša vypredané, takže sa nebojíme, že by sme strácali našich divákov.

Táto situácia nám paradoxne dala priestor na realizáciu zameškaných a nových projektov. V niektorých pokračujeme kontinuálne aj teraz. Spomínané titulkovacie zariadenie, odstránenie veľkej časti technológií na streche divadla ako príprava na projekt zelenej strechy. Stále pokračujeme v projekte divadelných dielní, realizujeme malé stavebné úpravy v rámci divadla či malé projekty v rámci investičného dlhu vo vzťahu k prevádzke divadla (vzduchotechnika, kotolňa a pod.). Z procesného a manažérskeho pohľadu sme aktualizovali organizačnú štruktúru divadla, upravili niektoré zmluvné vzťahy, pracujeme na prechode celej ekonomiky pod jednotný účtovný softvér, čo sú činnosti, ktoré si vyžadujú vysoko špecifikované a dlhodobé činnosti, do ktorých je zapojených mnoho zamestnancov. Nevyhli sme sa ani šetreniu prevádzkových a mzdových nákladov v zmysle platnej legislatívy, vďaka čomu sme dokázali rok 2020 zvládnuť v dobrej kondícii. Nebolo by to však možné bez podpory zriaďovateľa, sponzorov, partnerov a našich verných divákov a návštevníkov. Verím, že už čoskoro sa vám všetkým budeme môcť poďakovať aj osobne.

Situácia nevyzerá ani v prvom štvrťroku 2021 ružovo. Aké má divadlo plány, aby ostalo v kontakte so svojim publikom napriek tomu, že nemôže hrať naživo?
Rozhodli sme sa okrem iných aktivít nakrútiť rozprávku pre najmenších (napriek tomu, že sme primárne divadlo pre dospelého diváka) v spolupráci s o. z. Štúdio Mestského divadla. Chceme ju sprístupniť deťom ľudí v prvej línii, ako aj partnerom, ktorí v minulom roku divadlo do veľkej miery podporili. Je to naše veľké poďakovanie za to, čo pre nás v týchto ťažkých ča-soch robia často aj za cenu toho, že sa dlhý čas nevidia so svojimi najbližšími. Nezabúdame ani na učiteľov a učiteľky a všetky deti, ktoré sa vzdelávajú dištančne a už mesiace trávia v online svete. Veríme, že všetkých náš divadelný darček poteší. Nakrúcali sme autorskú rozprávku Príbeh o neobyčajnom priateľstve. Stoja za ňou Iveta Pagáčová, Ján Dobrík a Michal Koleják. Momentálne je to v procese postprodukcie a výsledný produkt bude hotový už čoskoro.

Z ostatných aktivít môžem spomenúť nový formát na našom instagramovom profile – livestream, v ktorom naša herečka Iveta Pagáčová spovedá svojich hereckých kolegov a kolegyne. Taktiež vo veľkom pokračujeme v digitalizácii nášho archívu. Na sklonku roka a v januári sme uviedli tri tituly našich inscenácií a momentálne pripravujeme ďalší online program, ktorého súčasťou by mal byť aj online komorný koncert s našou Barborou Švidraňovou.

Doteraz divadlo uviedlo online len pár starších titulov prostredníctvom YouTube kanála. Aký máte názor na streamovanie predstavení z aktuálneho repertoáru, ako to robí napríklad Slovenské národné divadlo?
K zverejňovaniu online obsahu pristupujeme trochu inak než SND, ktoré mohlo využiť podporu portálu Návštevník a aj mimoriadnu finančnú dotáciu od Ministerstva kultúry SR práve na tento typ produkcie. Je potrebné si uvedomiť, že jeden stream živého vysielania sa cenovo pohybuje v stovkách až tisíckach eur (pokiaľ chceme zachovať požadovanú kvalitu) a výnosy z takéhoto uvádzania nie sú vždy garantované. Sme preto opatrní a sprístupňujeme skôr staršie inscenácie, ktoré formovali vznik súčasnej podoby a dramaturgie nášho divadla. S umeleckým šéfom sme sa dohodli, že nové predstavenia zatiaľ nebudeme streamovať. Staršie záznamy digitalizujeme a ponúkame na limitovaný čas 48 hodín zadarmo prostredníctvom nášho youtubového kanála. Streamovanie živých inscenácií, ktoré máme v súčasnom repertoári, považujeme tak trochu za medvediu službu a apriori sme proti tomu. Obávame sa najmä toho, že divákov by sme naučili, že do divadla už chodiť nemusia, a to naozaj nechceme.

Ak by sa však situácia dlhodobo nezlepšovala, rátame aj s tým, že možno nebudeme mať na výber a pustíme online práve pripravované premiéry. Je zbytočné naťahovať skúšobný proces donekonečna a premiéra je dôležitá aj z hľadiska uzatvorenia všetkých zmlúv a administratívnych procesov. Ale naozaj verím, že v druhej polovici apríla už bude situácia lepšia. Ak to bude skôr, bude to iba dobre.

V decembri mala premiéru pôvodná hra mladej slovenskej dramatičky Michaely Zakuťanskej Sám sebe sám. Hrala sa zatiaľ len dvakrát. Každá inscenácia potrebuje reprízy, aby sa usadila. Táto situácia musí byť pre hercov a herečky veľmi náročná. Ako to vyzerá s ďalšími novými titulmi tejto sezóny?
Každá nová inscenácia potrebuje hneď po premiére niekoľko repríz, aby si všetko tzv. sadlo. Okrem toho medzi reprízami jednej inscenácie by nemalo prejsť viac ako 6 týždňov, v opačnom prípade musí byť „oprašovacia" skúška. V podstate ide o plné predstavenie v kostýmoch, so svetlami a zvukom, avšak bez divákov. Každý z našich hercov musí neustále udržiavať svoju psychickú aj fyzickú formu, musí byť pripravený naskočiť hneď do inscenácie a svojej postavy. Pri priemernej obsadenosti v cca 10 tituloch z celého repertoáru divadla si vieme ľahko odvodiť, že hovoríme o minimálne 10 scenároch, ktoré musí neustále držať vo svojej hlave.

Už od decembra skúšame komornú inscenáciu od Jona Fosseho Niekto príde do štúdiového priestoru. Vo februári začneme pripravovať inscenáciu pre veľkú sálu. Pôjde o hru Thomasa Melleho Naše fotky v réžii umeleckého šéfa divadla Eduarda Kudláča, v ktorej bude účinkovať väčšina hereckého súboru. Ide o psychologický thriller o sexuálnom zneužívaní na cirkevnej internátnej škole, inšpirovaný skutočnou udalosťou na Aloisiuskolleg v Bonne. Pokračujeme tak v našej progresívnej dramaturgii, veríme, že takýmto spôsobom dokážeme poukázať nielen na súčasné problémy spoločnosti, ale reflektovať aj našu minulosť.

Na vašich sociálnych sieťach ste zverejnili niekoľko názorov hercov a herečiek týkajúcich sa očkovania proti COVID-19. Kampaň vzbudila väčšinou pozitívne reakcie, ale našli sa aj ľudia, ktorí sa pýtali, že čo má divadlo s navádzaním na očkovanie. Prečo má byť podľa vás divadlo aj spoločensky angažované?
V divadle sme si prešli aj koronou a karanténami, ale nielen preto sme na našom Facebooku začiatkom roka spustili vlastnú očkovaciu kampaň. Herci a herečky súboru v nej hovoria, prečo by sa dali zaočkovať a na čo sa tešia, keď pandémia pominie. Ak sa chceme prinavrátiť k normálnemu životu, iná cesta zrejme nebude. Nechceme tým, samozrejme, upriť ľuďom iný pohľad na vec. No takto sme v divadle nastavení my a cítime, že je dôležité postaviť sa za veci, ktoré sa nám zdajú správne. Verím, že to môže iba pomôcť.

Naším hlavným predmetom činnosti je tvorba a produkcia divadelných predstavení, ale medzi ostatné aktivity patrí napríklad aj vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti a organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí, so zreteľom na výchovu diváka a v širšom zmysle aj participáciu kultúry na procese vzdelávania. Spoločenskú angažovanosť preto považujeme za jednu z našich priorít.

Žilina vašimi očami

Do našej fotografickej súťaže ste nám poslali 97 krásnych záberov mesta. To, že bolo naozaj ťažké vybrať tie najkrajšie snímky, môžete vidieť aj na tejto dvojstrane. O víťazoch preto rozhodlo žrebovanie. Tu sú ich mená: **Josef Nový, Mária Hornáčková a Marián Závacký.**

Všetkým súťažiacim ďakujeme za účasť. Fotografie budeme postupne zverejňovať aj na našom facebookovom profile „Mesto Žilina" a taktiež na mestskom Instagrame.

Mária Hornáčková

Josef Nový

Katarína Marčeková

Gabriel Tichý

Marián Závacký

Daniel Halvoník

Ľuboš Filko

Monika Kubeková

Dávid Somol

Darina Mikušová

RADNIČNÉ NOVINY
MESTA ŽILINA

ČÍSLO 2
ROČNÍK 3

ZADARMO
do každej schránky

www.zilina.sk
Mesto Žilina

Adresa redakcie: Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
Šéfredaktorka: Katarína Gazdíková
Redaktori: Erika Lašútová, Andrea Bialoňová, Vladimír Miškovčík, Kristína Šimurdová, Martina Brnčalová, Dávid Mičuch
Grafické spracovanie: Barbora Obertová

Jazykové korektúry: Jana Matuškovičová
Redakčná rada: Ján Ničík, zamestnanci MsÚ
Akékoľvek šírenie, rozmnožovanie textu, fotografií, grafov je možné len so súhlasom vydavateľa.
Distribuuje: Slovenská pošta, a.s.
Tlač: POLYGRAFICKÉ CENTRUM, s.r.o.

Evidenčné číslo: EV 5837/19
ISSN 1339-8830
Vydáva: Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina, tel.: 041/ 7063 111
IČO: 00 321 796
Náklad: 36 500 kusov
Periodicita: mesačník

Žilina
Beskydy
2026

Kandidujeme na Európske hlavné mesto kultúry 2026

WINDOW OF OPPORTUNITIES

OKNO PRÍLEŽITOSTÍ

zilina2026.eu

Držme si palce!

Bielsko-Biała · Frýdek-Místek · Mesto Žilina · Žilinský kraj